

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

(Υπόθεση αρ. 960/2014)

27 Μαΐου 2022

[ΓΑΒΡΙΗΛ, Δ.Δ.Δ.]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΑΡΘΡΑ 146 ΚΑΙ 24 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑ ΛΤΔ

Αιτήτρια

v.

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Καθ' ης η αίτηση.

.....

Π.Γ. Πολυβίου, μαζί με Μ. Αντωνίου (κα), για Χρυσ αφίνης & Πολυβίου Δ.Ε.Π.Ε., για την αιτήτρια.

Ρ. Πασιουρτίδου (κα), για Άντης Τριανταφυλλίδης & Υιοί Δ.Ε.Π.Ε., για την καθ' ης η αίτηση.

Α Π Ο Φ Α Σ Η

ΓΑΒΡΙΗΛ, Δ.Δ.Δ.: Αντικείμενο της υπό εκδίκαση προσφυγής, συνιστά η νομιμότητα της απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, ημερομηνίας 28.4.2014, η οποία γνωστοποιήθηκε στην αιτήτρια δια της επιστολής ημερομηνίας 4.6.2014, με την οποία η τελευταία κρίθηκε πως είχε προβεί σε δεκαεπτά παραβάσεις της σχετικής νομοθεσίας, αναφορά στις οποίες θα γίνει αμέσως πιο κάτω και επιβλήθηκε σε αυτήν συνολικό διοικητικό πρόστιμο ύψους €950.000.

Ειδικότερα, η αιτήτρια κρίθηκε πως σε σχέση με την παροχή χρηματοοικονομικών πληροφοριών, μέσω Οικονομικών Εκθέσεων, είχε παραβεί:

(α) τις διατάξεις του άρθρου 19 του περί των Πράξεων Προσώπων που Κατέχουν Εμπιστευτικές Πληροφορίες και των Πράξεων Χειραγώγησης της Αγοράς (Κατάχρηση Αγοράς) Νόμου, Ν. 116(I)/2005 ως αυτός ίσχυε κατά τον ουσιώδη χρόνο, για το τρίμηνο που έληξε την 31.3.2010, το εξάμηνο που έληξε την 30.6.2010, το ενιάμηνο που έληξε την 30.9.2010, το δωδεκάμηνο

που έληξε στην 31.12.2010, το τρίμηνο που έληξε την 31.3.2011 και το δωδεκάμηνο που έληξε την 31.12.2011, επιβάλλοντας σε αυτήν το ποσό των €410.000, λόγω χειραγώγησης με τη διάδοση παραπλανητικών ενδείξεων,

(β) τις διατάξεις του άρθρου 40 του περί των Προϋποθέσεων Διαφάνειας (Κινητές Αξίες προς Διαπραγμάτευση σε Ρυθμιζόμενη Αγορά) Νόμων, Ν. 190(Ι)/2007 ως αυτός ίσχυε κατά τον ουσιώδη χρόνο, για τη χρονική περίοδο εξαμήνου που έληξε την 31.3.2010 και δωδεκαμήνου που έληξε την 31.12.2010, επιβάλλοντας σε αυτήν το ποσό των €60.000, λόγω δημοσιοποίησης παραπλανητικών στοιχείων και

(γ) τις διατάξεις του άρθρου 9(6)(α) του Ν. 190(Ι)/2007, σε σχέση με την κατάρτιση της ετήσιας οικονομικής έκθεσης, μη επιβάλλοντας όμως σε αυτήν οποιοδήποτε πρόστιμο.

Η αιτήτρια κρίθηκε επίσης πως, σε σχέση με την παροχή πληροφοριών μέσω Ενημερωτικών Δελτίων, είχε παραβιάσει:

(α) τις διατάξεις του άρθρου 8(1) του περί Δημόσιας Προσφοράς και Ενημερωτικού Δελτίου Νόμου, Ν. 114(I)/2005 ως έχει τροποποιηθεί, λόγω μη συμπερίληψης στα Ενημερωτικά Δελτία ημερομηνίας 20.8.2010 και ημερομηνίας 5.4.2011 των απαραίτητων προς το κοινό πληροφοριών, μη επιβάλλοντας οποιοδήποτε πρόστιμο,

(β) τις διατάξεις του άρθρου 20(4) του Ν. 114(I)/2005, λόγω της υπογραφής από την ίδια των Ενημερωτικών Δελτίων, επιβάλλοντας σε αυτήν πρόστιμο ύψους €130.000, και

(γ) τις διατάξεις του άρθρου 19 του Ν. 116(I)/2005, λόγω χειραγώγησης με τη διάδοση παραπλανητικών ενδείξεων, επιβάλλοντας της πρόστιμο ύψους €250.000.

Τέλος, επιβλήθηκε στην αιτήτρια διοικητικό πρόστιμο ύψους €100.000 λόγω παράβασης των διατάξεων του άρθρου 19 του Ν. 116(I)/2005 για χειραγώγηση για την περίοδο από 13.1.2010 μέχρι 30.8.2011.

Το ζήτημα ανέκυψε κατόπιν απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (στο εξής «Επιτροπή»), ημερομηνίας 4.2.2013 για διερεύνηση της επένδυσης της αιτήτριας σε Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου (ΟΕΔ). Η Επιτροπή, αποφάσισε το διορισμό τριών ερευνώντων λειτουργών, του κου Πιερίδη, του Χατζησάββα και του Σταύρου. Οι ερευνώντες λειτουργοί υπέβαλαν το πόρισμά τους ημερομηνίας 4.9.2013. Σε αυτό γίνεται αναφορά στις επενδύσεις της αιτήτριας σε ΟΕΔ κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Μεταφέρω το σχετικό απόσπασμα:-

«Η Εταιρεία στις 13.10.2009 είχε υπόλοιπο ονομαστικής αξίας σε ΟΕΔ €178.002.000. Στις 13.4.2010 το υπόλοιπο ονομαστικής αξίας σε ΟΕΔ έφτασε τα €2.448.852.000. Προς κατανόηση των μεγεθών, σημειώνουμε ότι στις 30.6.2010 τα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας (Assets-Liabilities) ήταν €2.372.652.000.

Η συνέχεια είναι γνωστή. Η Εταιρεία υπέστη τεράστιες ζημιές από την επένδυση τα ΟΕΔ και ήταν ένας από τους λόγους που ζήτησε κρατική στήριξη.

Στο πόρισμα αυτό καταλήγουμε, ως ερευνώντες λειτουργοί (οι τελικές αποφάσεις ανήκουν στο Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς) ότι δεν φαίνεται να έγινε ανάδειξη του

κινδύνου της επένδυσης στα ΟΕΔ, προς το επενδυτικό κοινό. Επίσης θεωρούμε ότι θα έπρεπε να γίνει απομείωση της αξίας των ΟΕΔ.

Επιπρόσθετα θεωρούμε ότι η ζημία αυτή θα μπορούσε να αποφευχθεί εάν η Εταιρεία ακολουθούσε πιστά το Risk Policy Manual το οποίο ανέφερε τα εξής σχετικά με το Risk Appetite της Τράπεζας: [...]»

Στη συνέχεια, η Επιτροπή κατά τη συνεδρία της ημερομηνίας 9.9.2013 μελέτησε και εξέτασε το πόρισμα και αποφάσισε όπως καλέσει την αιτήτρια να προβεί σε γραπτές παραστάσεις, αφού διαπίστωσε ενδεχόμενες παραβάσεις της νομοθεσίας, από μέρους της. Η απόφαση αυτή γνωστοποιήθηκε στην αιτήτρια δια της επιστολής ημερομηνίας 3.10.2013.

Στις 31.12.2013 η αιτήτρια υπέβαλε, δια μέσου των δικηγόρων της, γραπτά παραστάσεις της επί των ενδεχόμενων παραβάσεων που της είχαν κοινοποιηθεί. Οι ερευνώντες λειτουργοί, υπέβαλαν προς την Επιτροπή τις θέσεις τους σε σχέση με τις γραπτές παραστάσεις της αιτήτριας. Η Επιτροπή, κατά τις

συνεδρίες της ημερομηνίας 7.3.2014 και 10.3.2014, εξέτασε τις υποβληθείσες παραστάσεις. Κατά την συνεδρία της ημερομηνίας 28.4.2014, η Επιτροπή κατέληξε στη διαπίστωση των πιο πάνω αναφερόμενων παραβάσεων εκ μέρους της αιτήτριας, επιβάλλοντάς της διοικητικό πρόστιμο ύψους €950.000.

Η αιτήτρια καταχώρησε στις 10.7.2014 την υπό εκδίκαση προσφυγή και οι γραπτές αγορεύσεις συμπληρώθηκαν τέσσερα χρόνια μετά, συγκεκριμένα, στις 7.11.2018.

Το ιστορικό / χρονικό της υπόθεσης ενώπιον του Δικαστηρίου, περιγράφεται στην ενδιάμεση μου απόφαση επί της αίτησης ημερομηνίας 10.3.2021, για αντεξέταση ενόρκως δηλούσας (**Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ ν. Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, υπόθ. αρ. 960/14, ημερομηνίας 26.11.2021**), η οποία σημειώνεται, είχε απορριπτική κατάληξη, το οποίο και μεταφέρω αυτούσιο:-

«Ευδιάμεσες αιτήσεις, καθυστέρησαν έτι περαιτέρω τη συμπλήρωση της υπόθεσης. Συγκεκριμένα, αναφέρεται πως μετά την καταχώρηση της απαντητικής αγόρευσης, κατά την οποία προστέθηκε νέος λόγος ακύρωσης, σε σχέση με κακή σύνθεση, ενόψει ισχυρισμού περί έλλειψης αμεροληψίας εκ μέρους της Προέδρου της καθ' ης η αίτηση Επιτροπής, καταχωρήθηκε εκ μέρους άλλων διοικητικών συμβούλων της Τράπεζας, αίτηση για συνεκδίκαση των προσφυγών τους με την παρούσα, στην οποία και εκδόθηκε απορριπτική ευδιάμεση απόφαση ημερομηνίας 29.7.2019.

Ακολούθησε η καταχώρηση τροποποιημένης αίτησης ακυρώσεως, μετά την έκδοση εκ συμφώνου διατάγματος του Δικαστηρίου ημερομηνίας 5.9.2019, όπου και προστέθηκε στο σώμα της αίτησης ακυρώσεως, το νέο νομικό σημείο που εγέρθη ήδη στην απαντητική αγόρευση της αιτήτριας σε σχέση με την παράβαση της αρχής της αμεροληψίας. Αναγκαία, κατέστη και η συμπληρωματική γραπτή αγόρευση εκ μέρους των καθ' ων η αίτηση, η οποία και καταχωρήθηκε στις 27.1.2020.

Στις 6.7.2020 με ευδιάμεση αίτηση, ζητήθηκε από την αιτήτρια, η προσκόμιση έγγραφης μαρτυρίας, προς απόδειξη του λόγου ακύρωσης περί ύπαρξης μεροληψίας εκ μέρους της Προέδρου της Επιτροπής. Εκ συμφώνου, εκδόθηκε το σχετικό

διάταγμα του Δικαστηρίου ημερομηνίας 8.7.2020, στη βάση του οποίου καταχωρήθηκε, από την πλευρά της αιτήτριας, ένορκη δήλωση της κας Ε. Χριστοδούλου, Διευθύντριας Διερευνήσεων στη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου της αιτήτριας εταιρείας, ημερομηνίας 30.7.2020, στην οποία περιέχονται επτά Τεκμήρια.

Συγκεκριμένα, επιστολές που είχαν σταλεί από την αιτήτρια προς την κα Καλογήρου, ως πάροχο εξασφαλίσεων, σε σχέση με σύμβαση δανείου, όπως και σε σχέση με λογαριασμούς που βρίσκονταν σε υπερήμερία, επιστολές που χρονολογούνται στην περίοδο Οκτωβρίου του 2013 – Ιανουαρίου 2014, όπως επίσης και επιστολή από τη Λαϊκή Τράπεζα, μετά την έκδοση των διαταγμάτων εξυγίανσης και την μεταφορά των εργασιών της προς την αιτήτρια, σε σχέση με λογαριασμούς που βρίσκονταν σε υπερήμερία, κατά τον μήνα Απρίλιο του 2013.

Απαντητική ένορκη δήλωση από την κα Καλογήρου, Πρόεδρο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καταχωρήθηκε στις 4.9.2020. Με αυτήν, η ενόρκως δηλούσα, δεν αμφισβήτησε, ούτε την ύπαρξη των εν λόγω επιστολών, ούτε και την αποστολή τους προς το πρόσωπό της, αλλά ούτε και το περιεχόμενό τους. Υποβάλλοντας τη θέση της πως δεν υπήρξε οποιαδήποτε προκατάληψη με την αιτήτρια εκ μέρους της, έδωσε εξηγήσεις ως προς την ύπαρξη των εν λόγω καθυστερήσεων.

Ακολούθησε και δεύτερη αίτηση ημερομηνίας 31.7.2020, για συνεκδίκαση της παρούσας με αριθμό άλλων, ήδη συνεκδικαζόμενων προσφυγών, οι οποίες ασκήθηκαν από διοικητικούς συμβούλους της αιτήτριας, στην οποία εξεδόθη απορριπτική απόφαση του Δικαστηρίου, ημερομηνίας 4.3.2021.

Με την υπό εκδίκαση αίτηση, η αιτήτρια ζητεί από το Δικαστήριο την έκδοση διατάγματος για αντεξέταση της ενόρκως δηλούσας κας Καλογήρου, επί του περιεχόμενου της ενόρκου δηλώσεως της ημερομηνίας 4.9.2020. Όπως αναφέρεται στην παράγραφο 6 της ενόρκου δηλώσεως της κας Αντωνίου, που υποστηρίζει την υπό εκδίκαση αίτηση, καθίσταται αναγκαία και απαραίτητη η αντεξέταση της κας Καλογήρου, αφού υφίσταται ανάγκη «διασαφήνισης όλων των γεγονότων και ισχυρισμών, όπως εκτίθενται στην Ένορκη Δήλωση της, και αφορούν του υπό κρίση λόγο ακυρότητας με σκοπό να τεθούν ολοκληρωμένα ενώπιον του Δικαστηρίου [...] Εν προκειμένω, όπως έχει ήδη αναφερθεί, έχει τεθεί από τους αιτητές στην παράγραφο 6 της ενόρκου δηλώσεως της κας Αντωνίου, η οποία υποστηρίζει την υπό εκδίκαση αίτηση, πως θα πρέπει να υπάρξει αντεξέταση της κας Καλογήρου, προς «ανάγκη διασαφήνισης όλων των γεγονότων και ισχυρισμών, όπως εκτίθενται στην Ένορκη Δήλωση της, και αφορούν του υπό κρίση λόγο ακυρότητας με σκοπό να τεθούν ολοκληρωμένα ενώπιον του Δικαστηρίου.

[...]

Από την ένορκη μαρτυρία, όμως, που έχει προσκομιστεί, δεν έχω διαπιστώσει πως υπάρχουν αμφισβητούμενα θέματα τα οποία θα πρέπει να τύχουν διασαφήνισης. Τούτο, διότι, η κα Καλογήρου, δεν αμφισβήτησε, μέσω της δικής της ένορκης δήλωσης, την ύπαρξη των εν λόγω επιστολών, ούτε τη λήψη τους, ούτε και το περιεχόμενό τους. Έδωσε όμως, τις δικές της εξηγήσεις σε σχέση με την ύπαρξή τους.

Ο προβληθείς λόγος ακύρωσης περί ύπαρξης αμεροληψίας της Προέδρου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, του συλλογικού οργάνου που κατέληξε στην προσβαλλόμενη απόφαση, περί τον Απρίλιο του 2014, προς υποστήριξη του οποίου προσκομίστηκε και έγγραφη μαρτυρία, θα εξεταστεί υπό το φως των εκατέρωθεν ενόρκων δηλώσεων, χωρίς όμως κρίση επί της γενικότερης αξιοπιστίας ενός εκάστου ομνύοντα.

Εν πάση περιπτώσει, οι εκατέρωθεν ένορκες δηλώσεις που έχουν κατατεθεί κι από τις δύο πλευρές, κρίνεται πως είναι από μόνες τους και ενδεικτικές, αλλά και επαρκείς, προς εξέταση των εγερθέντων ισχυρισμών.»

Την πιο πάνω αναφερόμενη ενδιάμεση απόφαση, ακολούθησε εκ μέρους της αιτήτριας, η καταχώρηση ενδιάμεσης αίτησης

ημερομηνίας 2.12.2021, για καταχώρηση συμπληρωματικής ένορκης δήλωσης προς υποστήριξη της Ένορκης Δήλωσης της κας Ευτυχίας Χριστοδούλου ημερομηνίας 30.7.2020. Με την ενδιάμεση απόφασή μου (**Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ ν. Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, υπόθ. αρ. 960/14, ημερομηνίας 21.1.2022**), κατέληξα πως:-

«Έχοντας εξετάσει τις θέσεις της αιτήτριας, υπό το φως των πιο πάνω αναφερόμενων αρχών, καταλήγω πως δεν τεκμηριώνεται καλός λόγος για την έγκριση του αιτήματος καταχώρησης συμπληρωματικής ένορκης δήλωσης. Καλός λόγος προϋποθέτει την ύπαρξη κάποιας ανάγκης, με απώτερο σκοπό την επίλυση των επίδικων ζητημάτων της διαδικασίας και την ορθή απονομή της δικαιοσύνης.

Κατά την κρίση μου, δεν μπορεί να συνιστά τέτοιο καλό λόγο, η αντίκρουση και/ή απάντηση των ισχυρισμών που προκύπτουν από την απαντητική ένορκη δήλωση, επί των όσων έχουν ήδη αναφερθεί στην αρχική ένορκη δήλωση της αιτήτριας, ειδικότερα όταν αυτοί ήταν γνωστοί κατά την καταχώρηση της αρχικής ένορκης δήλωσης της κας Χριστοδούλου, ημερομηνίας 30.7.2020.

Τούτο, σε συνάρτηση με το γεγονός πως, όπως προκύπτει από την προτεινόμενη να προσαχθεί συμπληρωματική ένορκη δήλωση της κας Χριστοδούλου, οι τραπεζικές εκκρεμότητες της κας Καλογήρου, ήταν ήδη γνωστές στην αιτήτρια, τουλάχιστον, από της καταχώρησης της αρχικής ένορκης δήλωσης της κας Χριστοδούλου, ημερομηνίας 30.7.2020 και είχε την ευκαιρία να αναφέρει όσα επιθυμούσε να προσάξει δια της προτεινόμενης ένορκης δήλωσης, εξ αρχής.

Εντούτοις, δεν έγινε οποιαδήποτε αναφορά ως προς το πρόσωπο της κας Καλογήρου, ως ενυπόθηκου οφειλέτη, αλλά ως παρόχου εξασφαλίσεων και δεν δόθηκε ούτε και ο λόγος της μη εξ αρχής αναφοράς αυτού. Ούτε η παράλειψη συγκεκριμενοποίησης των ουσιωδών γεγονότων, αλλά ούτε και η διευκρίνιση γεγονότων τα οποία ήταν ήδη γνωστά στον αιτούντα, δεν μπορεί να συνιστούν «καλό λόγο» για να επιτραπεί η καταχώρηση συμπληρωματικής ένορκης δήλωσης. Η κα Καλογήρου, στην ένορκη της δήλωση ημερομηνίας 4.9.2020, έδωσε, εις απάντηση, τις δικές της θέσεις, σε ό,τι προσάχθηκε από την κα Χριστοδούλου, ως μαρτυρία, χωρίς εν πάση περιπτώσει να τα αμφισβητεί.

Εν κατακλείδι, λαμβανομένης υπόψη της φύσης της αναθεωρητικής δικαιοδοσίας, στην οποία επίδικο ζήτημα παραμένει πάντοτε η νομιμότητα της προσβαλλόμενης απόφασης, χωρίς να προβαίνει σε διαπίστωση πρωτογενών

γεγονότων, κρίνεται πως η υπό εκδίκαση αίτηση, θα πρέπει να απορριφθεί. Το Δικαστήριο έχει ενώπιον του τις εκατέρωθεν θέσεις των διαδίκων, οι οποίες κρίνονται επαρκείς και τις οποίες θα αξιολογήσει.

Τελική μου κατάληξη, είναι πως δεν έχει αποδειχθεί από την αιτήτρια καλός λόγος, έτσι ώστε να επιτραπεί η καταχώρηση της αιτούμενης συμπληρωματικής ένορκης δήλωσης.»

Η αιτήτρια, στην αρχική της γραπτή αγόρευση, δια του ευπαιδευτού συνηγόρου της, υπό την παράγραφο «Δ. Συγκεκριμενοποίηση των γεγονότων», στις σελ. 6 – 76, επανέλαβε αυτολεξεί το περιεχόμενο των γραπτών παραστάσεων που απέστειλε προς την Επιτροπή στις 31.12.2013, κατά το στάδιο που εκκρεμούσε η διερεύνηση του ενδεχόμενου διάπραξης των παραβάσεων, για να καταλήξει σε ένα γενικό συμπέρασμα στη σελ. 76 της αγόρευσης, πως αποτελεί θέση της ότι η αιτήτρια αξιολόγησε ορθά τις περιστάσεις στο σύνολό τους και πως το περιεχόμενο των ενημερωτικών δελτίων και των οικονομικών καταστάσεων, όπως αυτά ελέχθησαν και δημοσιεύθηκαν, βρισκόταν σε πλήρη συμμόρφωση με τη νομοθεσία και τα εν ισχύ

Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, ενώ υπέβαλε σε λίγες μόνο γραμμές πως το πόρισμα των ερευνώντων λειτουργών και η επίδικη απόφαση πάσχουν, ως προϊόν πλάνης περί τα πράγματα και περί το Νόμο.

Πρώθισε επίσης ισχυρισμό πως η Επιτροπή κατά τον ουσιώδη χρόνο, δεν ήταν ανεξάρτητη και αμερόληπτη, εν τη εννοία του Άρθρου 30.2 του Συντάγματος και του άρθρου 6 της ΕΣΔΑ και πως παραβιάστηκε το δικαίωμα τους σε δίκαιη δίκη, δίκαιη διαδικασία, ενώπιον ανεξάρτητου και αμερόληπτου οργάνου.

Ο κυριότερος, όμως, λόγος ακύρωσης στον οποίο επικεντρώθηκε ο ευπαίδευτος συνήγορος της αιτήτριας, άπτεται ισχυρισμού περί έλλειψης αμεροληψίας (αντικειμενικά κρινόμενης) της Προέδρου της Επιτροπής, κας Καλογήρου και μη ύπαρξης εκ μέρους της, των απαραίτητων εξεγγύων αμερόληπτης κρίσης, κατά τρόπο που η συμμετοχή της μολύνει τη σύνθεση της Επιτροπής, με αναπόφευκτο αποτέλεσμα την ακύρωση της προσβαλλόμενης διοικητικής απόφασης.

Σημειώνεται πως η αιτήτρια, δια του ευπαιδευτού συνηγόρου της, δεν ήγειρε τον πιο πάνω λόγο ακύρωσης στην αρχική της αγόρευση, αλλά προώθησε αυτόν στην απαντητική της αγόρευση, επισυνάπτοντας σε αυτήν έγγραφα που κατά τη θέση της, αποδεικνύουν την έλλειψη αμεροληψίας εκ μέρους της, αναφορά στα οποία θα γίνει κατωτέρω.

Μετά την έκδοση διατάγματος του Δικαστηρίου, η αιτήτρια καταχώρησε τροποποιημένη αίτηση ακυρώσεως, στην οποία συμπεριέλαβε ρητώς, ως νομικό σημείο αρ. 5, παράβαση των διατάξεων του άρθρου 42 του Ν. 158(Ι)/99, ως εξής:-

«Η προσβαλλόμενη απόφαση παραβιάζει σαφώς την αρχή της αμεροληψίας όπως καθορίζεται στο άρθρο 42 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου του 1999 (Ν.158(Ι)/99), με αποτέλεσμα να πάσχει η σύνθεση της Επιτροπής. συγκεκριμένα η Πρόεδρος της Επιτροπής είχε σαφέστατο κώλυμα να συμμετέχει στη σύνθεση της Επιτροπής, λόγω του ότι ήταν εμπλεκόμενο μέρος σε διένεξη και/ή διαφορά και/ή αντιδικία με τους αιτητές, το οποίο δεν καθιστούσε αυτή αμερόληπτη, με αποτέλεσμα να πάσχει η αμεροληψία της Επιτροπής καθότι δεν υπήρχαν τα απαραίτητα εκέγγυα της

αμερόληπτης κρίσης. Αποτέλεσμα της πιο πάνω παραβίασης είναι να πάσχει και η σύνθεση της Επιτροπής.»

Η αιτήτρια ισχυρίστηκε πως κατά πάντα ουσιώδη χρόνο, η κα Καλογήρου ήταν εμπλεκόμενο μέρος σε διένεξη και/ή διαφορά και/ή αντιδικία με την αιτήτρια Τράπεζα, ως εγγυήτρια δανείου του συζύγου της, με την πρώην Λαϊκή Τράπεζα.

Κατόπιν έκδοσης εκ συμφώνου διατάγματος του Δικαστηρίου, προς τεκμηρίωση του πιο πάνω αναφερόμενου ισχυρισμού, καταχωρήθηκε από την πλευρά της αιτήτριας, ένορκη δήλωση ημερομηνίας 30.7.2020, εκ μέρους της κας Ευτυχίας Χριστοδούλου, Διευθύντριας Διερευνήσεων στη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου της αιτήτριας. Μεταφέρω αυτούσιο μέρος από το περιεχόμενο της ενόρκου δηλώσεως της κας Χριστοδούλου:-

*«3. Προς υποστήριξη και απόδειξη του πιο πάνω λόγου ακυρότητας επισυνάπτω ως **Τεκμήρια 1, 2, 3 και 4** τέσσερεις επιστολές των αιτητών προς την κα Δήμητρα Καλογήρου, ως πάροχο εξασφαλίσεων, ημερ. 10.10.2013,*

14.11.2013, 19.12.2013 και 23.1.2014 και ως **Τεκμήριο 5** επιστολή ημερ. 8.4.2013 που στάληκε από τη «Λαϊκή Τράπεζα» μετά την έκδοση των διαταγμάτων εξυγίανσης, όταν ήδη οι εργασίες της Λαϊκής και οι υποχρεώσεις προς αυτήν είχαν μεταφερθεί στους αιτητές, η οποία αφορά προσωπικές πιστωτικές διευκολύνσεις προς την κα Καλογήρου, οι οποίες παρουσίαζαν καθυστέρηση. Ως **Τεκμήρια 6 και 7** επισυνάπτω επιστολές ημερ. 8.11.2013 και 9.12.2013 προς την κα Δήμητρα Καλογήρου αναφορικά με δικές της καθυστερημένες προσωπικές οφειλές.

4. Όπως πολύ καλά γνωρίζω και πιστεύω, οι πιο πάνω επιστολές εντοπίστηκαν από εμένα κατόπιν παράκλησης του δικηγόρου κ. Π.Γ. Πολυβίου. Όπως μου ανέφερε ο κ. Π.Γ. Πολυβίου, η Τράπεζα Κύπρου Λτδ (η «**Τράπεζα**») ήγειρε διάφορες προσφυγές ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου εναντίον της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (η «**Επιτροπή**») σε σχέση με διαδικασίες που κατέληξαν στην επιβολή προστίμων επί της Τράπεζας. Οι προσφυγές αυτές τυγχάνουν χειρισμού από τους δικηγόρους της Τράπεζας κ.κ. Χρυσ αφίνης και Πολυβίου Δ.Ε.Π.Ε. και ειδικότερα από τους κ.κ. Π.Γ. Πολυβίου και Μαρία Αντωνίου. Στο πλαίσιο του χειρισμού των υποθέσεων αυτών, ο κ. Π.Γ. Πολυβίου επικοινωνήσε με τον κ. Γιώργο Ζορνά, Προϊστάμενο του Εσωτερικού Ελέγχου της Τράπεζας, και του ζήτησε να διεξαχθεί, με μεγάλη εμπιστευτικότητα, έρευνα για την Πρόεδρο της Επιτροπής, με σκοπό τη διαπίστωση κατά πόσο

αυτή είχε οποιοδήποτε κώλυμα λόγω ευδεχόμενων υποχρεώσεών της προς την Τράπεζα, ιδιαίτερα εφόσον η ίδια ουδέποτε προέβη σε οποιαδήποτε δήλωση συμφέροντος ή κωλύματος κατά τη διάρκεια των διοικητικών διαδικασιών εναντίον της Τράπεζας. Ο κ. Ζορνάς μου ανέθεσε τη σχετική εργασία, τονίζοντας ότι αυτή θα έπρεπε να διεξαχθεί με απόλυτη εμπιστευτικότητα και να επικοινωνήσω μόνο του κ. Πολυβίου για το θέμα αυτό, και όχι με οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο ή άλλη υπηρεσία της Τράπεζας, κάτι που έπραξα.

5. Στη συνέχεια, εξέτασα τους λογαριασμούς και άλλα σχετικά έγγραφα της Τράπεζας αναφορικά με την Πρόεδρο της Επιτροπής και διαπίστωσα ότι η κα Δήμητρα Καλογήρου είχε διάφορες εκκρεμότητες με και/ή υποχρεώσεις προς την Τράπεζα. Ενημέρωσα γραπτός, και απόλυτα εμπιστευτικά, του κ. Πολυβίου, ο οποίος μου ζήτησε να προβώ σε επιβεβαίωση και διασταύρωση της εργασίας μου για πλήρη επαλήθευση των αποτελεσμάτων της. [...]»

Επιτράπηκε, εκ του διατάγματος, η καταχώρηση ένορκης δήλωσης και από την κα Καλογήρου, ημερομηνίας 4.9.2020. Σε αυτήν, η ενόρκως δηλούσα προβαίνει σε χρονική παράθεση των ενεργειών της Επιτροπής, κάνοντας αρχή από την απόφαση της Επιτροπής για διεξαγωγή έρευνας προς διαπίστωση τυχόν

παραβάσεων εκ μέρους της αιτήτριας, απόφαση που ελήφθη στις 4.2.2013, ημερομηνία που αποφασίστηκε και ο διορισμός των ερευνώντων λειτουργών. Το πόρισμά τους, εξετάστηκε από την Επιτροπή στις 9.9.2013 και η αιτήτρια κλήθηκε να υποβάλει τις παραστάσεις της, τις οποίες και υπέβαλε στις 31.12.2013, ενώ η επίδικη απόφαση ελήφθη κατά τη συνεδρία της ημερομηνίας 28.4.2014.

Όπως ισχυρίζεται η ενόρκως δηλούσα, κα Καλογήρου, τόσο κατά το χρόνο που αποφασίστηκε η διεξαγωγή έρευνας, μέχρι και τις 9.9.2013 που αποφασίστηκε όπως η αιτήτρια υποβάλει τις παραστάσεις της, ουδεμία εκ των επιστολών των Τεκμηρίων 1 – 7 της ενόρκου δηλώσεως της κας Χριστοδούλου, της είχε αποσταλεί. Κατά τις θέσεις της ομνύουσας, οι εν λόγω επιστολές της αποστάλθηκαν μετά τη μελέτη του πορίσματος των ερευνώντων λειτουργών και αφού είχε ήδη αποφασιστεί η υποβολή παραστάσεων εκ μέρους της αιτήτριας Τράπεζας.

Υποστηρίζει η ομνύουσα στην παράγραφο 2(β) της ενόρκου δηλώσεως της, πως όχι μόνον δεν υπήρχε οποιαδήποτε προκατάληψη ή ιδιάζουσα σχέση ή έχθρα ή αντιπαράθεση με την Τράπεζα Κύπρου από την ίδια, αλλά ούτε και θα μπορούσε να υπάρχει, αφού οι επιστολές που επικαλείται η Τράπεζα, ως το βάθρο στο οποίο θεμελιώνονται οι ισχυρισμοί της, δεν υφίσταντο καν όταν αποφασίζόταν η διενέργεια της έρευνας και η κλήση της αιτήτριας σε παραβάσεις για τυχόν παραβάσεις. Υπέδειξε η ομνύουσα, πως το Τεκμήριο 5, επιστολή εκ μέρους της Λαϊκής Τράπεζας, ημερομηνίας 8.4.2013, δεν προερχόταν καν από την αιτήτρια.

Η ομνύουσα, κα Καλογήρου, στις παραγράφους 2(δ) – (στ) της ενόρκου δηλώσεως της, αναφέρει τα ακόλουθα:-

«(δ) Αναφορικά με τα Τεκμήρια 1,2,3 και 4, τα οποία αφορούν πιστωτικές διευκολύνσεις που παρασχέθηκαν προς τον σύζυγο μου και σε σχέση με τις οποίες παρείχα εξασφαλίσεις σημειώνω εν πάση περιπτώσει τα ακόλουθα:

(1) Λόγω της οικονομικής κρίσης αλλά και του κουρέματος των καταθέσεων, ο σύζυγος μου αποτάθηκε περί τον Οκτώβριο του 2013 στο υποκατάστημα του της Λαϊκής Τράπεζας, το οποίο συνέχιζε να λειτουργεί, για να ζητήσει αναδιάρθρωση του εν λόγω δανείου -το οποίο ήταν και είναι πλήρως εξασφαλισμένο- με καλύτερους όρους για να μπορεί να εξυπηρετείται. Οι αρμόδιοι της Λαϊκής Τράπεζας, μετά από διαβουλεύσεις, είχαν ετοιμάσει την πρόταση αναδιάρθρωσης τον Δεκέμβριο του 2013, την οποία και ο σύζυγός μου αποδέχθηκε.

(2) Μετά την αποδοχή της πρότασης, ειδοποίησαν τον σύζυγο μου τον Ιανουάριο / Φεβρουάριο του 2014 ότι έπρεπε να αρχίσει η διαδικασία εκ νέου με την Τράπεζα Κύπρου λόγω της απορρόφησης των δανείων της Λαϊκής Τράπεζας. Ο σύζυγος μου άρχισε ξανά τις διαβουλεύσεις με αρμοδίους στην Τράπεζα Κύπρου, με αποτέλεσμα την αναδιάρθρωση του δανείου τον Νοέμβριο του 2015 οπότε και άρχισαν να πληρώνονται οι συμφωνημένες δόσεις. Κατά τη διάρκεια αυτής της χρονικής περιόδου ο σύζυγος μου είχε διαρκή επικοινωνία και άψογη συνεργασία με τους αρμοδίους στην Τράπεζα Κύπρου.

(3) Κατά τη διάρκεια αυτών των δύο χρόνων, η Τράπεζα Κύπρου απέστειλε πανομοιότυπες επιστολές τόσο στον σύζυγο μου αλλά και σε εμένα ως εγγυήτρια. Μάλιστα όταν ρωτήθηκαν από τον σύζυγο μου οι αρμόδιοι της Τράπεζας για τον λόγο που στέλλονταν οι επιστολές δεδομένου ότι υπήρχαν διαβουλεύσεις και διαδικασίες και κυρίως από πλευράς της

Τράπεζας Κύπρου που έπρεπε να γίνουν μέχρι την κατάληξη της συμφωνίας αναδιάρθρωσης, αναφέρθηκε ότι, οι επιστολές αυτές ήταν τυποποιημένες από το σύστημα και όταν η δόση είναι καθυστερημένη αποστέλλονται αυτόματα. Επίσης αναφέρθηκε ότι αυτό δεν μπορεί να αλλάξει καθότι είναι το λογισμικό της Τράπεζας και να μην λαμβάνονται υπόψη εφόσον υπήρχε η διαδικασία αναδιάρθρωσης.

(4) Η αναδιάρθρωση του οικιστικού δανείου στο οποίο είμαι εγγυήτρια επιτεύχθηκε μέσω διαβουλεύσεων και συνεργασίας με την Τράπεζα Κύπρου χωρίς καμία έχθρα ή αντιδικία ή αντιπαράθεση με την Τράπεζα Κύπρου. Το θέμα διευθετήθηκε κατόπιν επαφών του συζύγου μου. Δεν συμμετείχα στις διαβουλεύσεις και παρουσιάστηκα στην Τράπεζα Κύπρου, αφού αυτές ολοκληρώθηκαν για να υπογράψω ξανά ως εγγυήτρια του δανείου στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης.

(5) Με την Τράπεζα Κύπρου δεν υπήρξε οποιαδήποτε διένεξη ή διαφορά ή αντιδικία παρά μόνο συμμόρφωση με τις υποδείξεις της Τράπεζας Κύπρου και διευθέτηση των υποχρεώσεων. Υπήρχε πάντοτε καλή επικοινωνία εξ' ου και επιτεύχθη και η σχετική αναδιάρθρωση χωρίς ουδέποτε να χρειαστεί η Τράπεζα Κύπρου να κινηθεί νομικά εναντίον μας. Σημειώνω ότι του Φεβρουάριου του 2019 η Τράπεζα Κύπρου εξέδωσε και βεβαίωση προς τον σύζυγο μου για το ότι το οικιστικό /σεγαστικό δάνειο δεν παρουσιάζει οποιοδήποτε καθυστερήσεις.

(ε) Αναφορικά με τα Τεκμήρια 6 και 7 ήτοι τις επιστολές ημερ. 8/11/2013 και 9/12/2013 επισημαίνω ότι αφορούν καθυστερήσεις σε σχέση με πιστωτικές κάρτες που δεν υπερβαίνουν τα €1000 και αναφορικά με το περιεχόμενο των οποίων όχι μόνο δεν διαφώνησα με την Τράπεζα Κύπρου αλλά αντιθέτως ανταποκρίθηκα πλήρως και διευθέτησα τα όσα απαιτούνταν χωρίς ουδέποτε να υπάρξει οποιαδήποτε διένεξη ή διαφορά ή αντιδικία με την Τράπεζα Κύπρου.

(στ) Τόσο σε σχέση με τους λογαριασμούς που αφορούν τις πιστωτικές μου κάρτες όσο και σε σχέση με τις δανειακές διευκολύνσεις που παραχώρησε η Τράπεζα προς τον σύζυγο μου και σε σχέση με τις οποίες παρείχα εξασφαλίσεις ουδέποτε δημιουργήθηκε οποιαδήποτε διένεξη ή διαφορά ή αντιδικία με την Τράπεζα και ουδέποτε διαφώνησα ή αμφισβήτησα ή αντέδρασα προς το περιεχόμενο των επιστολών που μου αποστέλλονταν από την Τράπεζα, οι οποίες άλλωστε ήταν ενημερωτικής φύσεως αναφορικά με τα ήδη συμφωνηθέντα μεταξύ μας, τα οποία και αντιλαμβάνομαι και αναγνωρίζω πλήρως και για αυτό και ακριβώς του λόγου ανταποκρινόμουν πάντοτε και συμμορφωνόμουν με τις υποδείξεις της Τράπεζας Κύπρου χωρίς οποιαδήποτε αμφισβήτηση ή διαφωνία.»

Κατά το στάδιο των προφορικών διευκρινίσεων, ο ευπαίδευτος συνήγορος της αιτήτριας, παρέπεμψε το Δικαστήριο, μεταξύ

άλλων και στην απόφαση της αδελφής Δικαστού κας Ζερβού, στις **συνεκδ. υποθ. 6329/13 κ.ά. Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ κ.ά. ν. Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, ημερομηνίας 29.10.2021**, όπως επίσης και στην απόφαση της αδελφής Δικαστού κας Ευσταθίου - Νικολετοπούλου, στις **συνεκδ. υποθ. 804/17 κ.ά. Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ ν. Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού, ημερομηνίας 20.6.2018**, προς υποστήριξη των θέσεων του, υποβάλλοντας πως ενόψει των δεδομένων, η κα Καλογήρου όφειλε για λόγους αντικειμενικής αμεροληψίας να αναλάβει η ίδια πρωτοβουλία για εξαίρεσή της, ώστε να αποκλεισθεί κάθε εύλογη αμφιβολία για ενδεχόμενη προκατάληψη εκ μέρους της.

Αντίθετη υπήρξε η τοποθέτηση της ευπαιδευτού συνηγόρου της καθ' ης η αίτηση. Υποστήριξε πως το πρώτο ζήτημα που θα πρέπει να εξεταστεί, αφορά το κατά πόσον είναι δικονομικά επιτρεπτή η έγερση του συγκεκριμένου ισχυρισμού για πρώτη φορά ενώπιον του Δικαστηρίου, με παραπομπή σε δύο πολύ πρόσφατες αποφάσεις της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου, στην **A.E.**

47/14 Συμβούλιο Εφέσεων Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης ν. Παναγή κ.ά., ημερομηνίας 25.2.2021 και στην **Α.Ε. 11/15, Δημοκρατία ν. Δρος Χριστοδούλου κ.ά., ημερομηνίας 1.11.2021**, τονίζοντας την αναγκαιότητα όπως τέτοιοι ισχυρισμοί τίθενται πρώτα ενώπιον του διοικητικού οργάνου προκειμένου να αποφαινεται το ίδιο το όργανο. Ανεξαρτήτως τούτου, υποστήριξε πως οι συγκεκριμένες επιστολές στις οποίες έγινε αναφορά από την αιτήτρια, δεν εμπειρεύαν οποιαδήποτε ένταση ή αντιπαράθεση της κας Καλογήρου με την ίδια την Τράπεζα, ούτε δημιουργήθηκε εμπάθεια ή οξύτητα, αλλά αντιθέτως, το περιεχόμενο των επιστολών ήταν απλά ενημερωτικό, πληροφοριακό. Με δεδομένο πως η κα Καλογήρου δεν ήταν πρωτοφειλέτης, αλλά εγγυήτρια και πως σε κανένα στάδιο δεν αμφισβήτησε τη νομιμότητα των ενεργειών της Τράπεζας, καμία έχθρα ή ιδιόζουσα σχέση έχει αποδειχθεί στο επίπεδο που πρέπει αυτή να αποδεικνύεται από τα σχετικά γεγονότα.

Το ζήτημα που αναδύεται προς επίλυση, αφορά το κατά πόσον, η Πρόεδρος της Επιτροπής, κα Καλογήρου, ούσα ενυπόθηκος

οφειλέτης σε δύο δάνεια - των οποίων πρωτοφειλέτης ήταν ο σύζυγος της και τα οποία παρουσίαζαν καθυστερήσεις, με την Τράπεζα να αποστέλλει επιστολή περί ύπαρξης καθυστερήσεων στην ίδια, ως εγγυητή ενυπόθηκο, για πρώτη φορά στις 10.10.2013 και εν συνεχεία στις 14.11.2013, 19.12.2013 και 23.1.2014 και για καθυστερήσεις που παρουσίαζαν δύο λογαριασμοί της σε παραχώρηση πιστωτικών διευκολύνσεων - δημιουργούσαν κώλυμα στην ίδια να μετέχει, ως μέλος συλλογικού οργάνου και συγκεκριμένα στη θέση της Προέδρου, σε συνεδρίες που ακολούθησαν αποφάσεις της Επιτροπής με τις οποίες διαπιστώθηκε η διερεύνηση τυχόν παραβάσεων από την Τράπεζα και ο διορισμός ερευνώντων λειτουργών (ημερομηνίας 4.2.2013), η εξέταση του πορίσματος (9.9.2013) και η κλήση της αιτήτριας να υποβάλει τις παραστάσεις της (3.10.2013), με καταληκτική συνεδρία την εδώ προσβαλλόμενη απόφαση, ημερομηνίας 28.2.2014.

Η αρχή της αμεροληψίας συνιστά θεμελιώδη αρχή του διοικητικού δικαίου. Τα διοικητικά όργανα πρέπει να παρέχουν

εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Η αρχή αυτή, αποτελεί πλέον τη θεσμοθετημένη διάταξη του άρθρου 42(2) του Ν. 158(I)/99.

Όπως το αποτυπώνει ο **A.I. Τάχος στο σύγγραμμα «Ελληνικό διοικητικό δίκαιο», πέμπτη έκδοση 1996, σελ. 329**, η αρμοδιότητα ασκείται και ως καθήκον, αλλά συνάμα και ως δικαίωμα. Είναι γι' αυτό που η εξαιρέση, θα πρέπει να ακολουθεί κάποιους κανόνες και συγκεκριμένη διαδικασία.

Στην πολύ πρόσφατη απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου, **A.E. 11/15, Δημοκρατία v. Δρος Χριστοδούλου κ.ά. (ανωτέρω)**, την οποία επικαλέστηκε και η ευπαίδευτη συνήγορος της καθ' ης η αίτηση, με αναφορά και στην **Δημοκρατία v. Σολωμού (1998) 3 A.A.Δ. 769**, επαναλήφθηκε η ιδιαίτερη σημασία της αρχής της αμεροληψίας της διοίκησης, κατά την άσκηση της διακριτικής της ευχέρειας, αρχή η οποία εκδηλώνεται και στην ύπαρξη κωλύματος συμμετοχής σε συλλογικά όργανα, που όπως υποδείχθηκε, συμμετοχή

κωλυόμενου μέλους, αποτελεί λόγο ακύρωσης της πράξεως. Στην εν λόγω απόφαση, εξετάστηκε κυρίως η έννοια της ιδιάζουσας σχέσης, υπό την έννοια της συσχέτισης των προσώπων μεταξύ τους, προϊσταμένου και υποψήφιου, τονίζοντας τον αντικειμενικό χαρακτήρα του ζητήματος, ήτοι το πως αυτή η σχέση παρουσιάζεται στα μάτια ενός καλόπιστου τρίτου αντικειμενικού παρατηρητή, εάν αυτή περιέχει στοιχεία που αποκαλύπτουν ή προδιαθέτουν μεροληπτική στάση.

Υποδείχθηκε από την Ολομέλεια, πως ακόμα και αυτή η σχέση, δεν μπορεί από μόνη της να δημιουργήσει στοιχεία μεροληψίας, χωρίς επαρκή τεκμηρίωση, αφού το θέμα της προκατάληψης, θα πρέπει να στοιχειοθετείται με βεβαιότητα και επάρκεια.

Αναφορά έγινε και στη **Δημοκρατία v. Χατζηχάννα (2003) 3 A.A.Δ. 554**, στην οποία κρίθηκε παράνομη η συμμετοχή μέλους στη Συμβουλευτική Επιτροπή, που είχε ιδιάζουσα σχέση με ένα εκ των υποψηφίων (εκεί εφεσίβλητο) ο οποίος αποκλείστηκε από την Συμβουλευτική Επιτροπή, στην οποία μετείχε ως μέλος,

αντίδικος του υποψηφίου σε δικαστική διαδικασία, σε άλλη προσφυγή, στην οποία και ετίθετο το ίδιο θέμα σε σχέση με τα προσόντα του.

Όμοια αντιμετώπισης περί μεροληπτικής κρίσης, κρίθηκε και στην **Δημοκρατία v. Αυτωνίου (2012) 3 Α.Α.Δ. 326**, η ύπαρξη συνεχούς δικαστικής αντιπαράθεσης μέλους της Συμβουλευτικής Επιτροπής με τον εκεί εφεσίβλητο.

Επανερχόμενη στα δεδομένα της επίδικης υπόθεσης, από την ένορκη, εκατέρωθεν, μαρτυρία που προσκομίστηκε ενώπιον του Δικαστηρίου, όπως έχω αναφέρει και στην ενδιάμεση απόφασή μου ημερομηνίας 26.11.2021 σε σχέση με αίτηση για αντεξέταση της ενόρκως δηλούσας, κας Καλογήρου, δεν υπάρχουν αμφισβητούμενα γεγονότα. Η κα Καλογήρου, όπως προκύπτει από την ένορκη της δήλωση ημερομηνίας 4.9.2020, ουδόλως αμφισβήτησε την ύπαρξη, αποστολή και λήψη των προαναφερθέντων επιστολών προς την ίδια, ούτε και αμφισβήτησε το περιεχόμενό τους. Αποδεχόμενη πως πράγματι υπήρξαν

καθυστερήσεις από τον πρωτοφειλέτη σύζυγό της, σε σχέση με δάνειο του οποίου η ίδια ήταν ενυπόθηκος οφειλέτης, ενόρκως υποστήριξε πως υπήρξε συμφωνία αναδιάρθρωσης, μεταγενέστερα, τον Νοέμβριο του 2015 και πως με την Τράπεζα δεν υπήρξε οποιαδήποτε διένεξη ή διαφορά ή αντιδικία, παρά μόνον συμμόρφωση με τις υποδείξεις της Τράπεζας και διευθέτηση των υποχρεώσεων που εκκρεμούσαν.

Στη βάση των ενώπιόν μου στοιχείων, λαμβανομένης υπόψη και της εκατέρωθεν έγγραφης μαρτυρίας που προσκομίστηκε στο Δικαστήριο, δεν μπορώ να συμφωνήσω με τις εισηγήσεις του ευπαιδευτού συνηγόρου της αιτήτριας.

Στην κρινόμενη περίπτωση, δεν διακρίνω την ύπαρξη καμίας έντασης ή οξύτητας στις σχέσεις της κας Καλογήρου με την Τράπεζα, έτσι ώστε να δημιουργείται ιδιαίζουσα σχέση μεταξύ τους. Η εκκρεμότητα οικιστικού δανείου με πρωτοφειλέτη το σύζυγό της κας Καλογήρου και ενυπόθηκο οφειλέτη την ίδια, δεν μπορεί να ιδωθεί μεμονωμένα, αλλά σε συνάρτηση και με τον τρόπο που η

Τράπεζα αξίωνε την τήρηση των συμβατικών της υποχρεώσεων στη σύμβαση δανείου, αλλά και τον χρόνο, καθώς επίσης και τη στάση και συμπεριφορά της ίδιας της Προέδρου.

Από την πλευρά της, η Τράπεζα απέστειλε προς την ίδια την κα Καλογήρου τέσσερεις επιστολές όμοιου περιεχομένου (Τεκμήρια 1 – 4 ενόρκου δηλώσεως κας Χριστοδούλου), από το σώμα των οποίων προέκυπτε, ευκρινώς, πως αυτές ήταν πληροφοριακού περιεχομένου, προς την εγγυήτρια, σε σχέση με τη μη τήρηση των συμβατικών υποχρεώσεων εκ μέρους του πρωτοφειλέτη.

Σε καμία εκ των τριών επιστολών έγινε αναφορά, είτε σε πρόθεση τερματισμού, είτε σε τερματισμό της δανειακής σύμβασης, είτε σε πληροφόρηση περί λήψης δικαστικών μέτρων. Όμοιο περιεχόμενο έχουν και οι επιστολές προς την κα Καλογήρου που αποτελούν τα Τεκμήρια 5 – 8 της ενόρκου δηλώσεως της κας Χριστοδούλου, οι οποίες αφορούν σε πληροφόρηση και πάλιν, περί ύπαρξης λογαριασμών σε υπερημερία. Και πάλιν, σε αυτές δεν γίνεται αναφορά, είτε σε πρόθεση τερματισμού, είτε σε τερματισμό της

μεταξύ τους σύμβασης, είτε σε λήψη νομικών μέτρων προς διευθέτηση των εκκρεμοτήτων.

Αλλά ούτε και από την πλευρά της κας Καλογήρου υπήρξε οποιαδήποτε ένταση, αντιπαράθεση, διαμαρτυρία ή ενέργεια που να εμφανίζει την πιθανότητα, έστω, να οδηγήσει σε χαρακτηρισμό περί ύπαρξης εμπάθειας εκ μέρους της κατά την άσκηση της αρμοδιότητάς της, ως Πρόεδρος της Επιτροπής.

Με δεδομένη την πιο πάνω εικόνα, εν τη απουσία οποιασδήποτε διενέξεως, όχι απαραίτητως δικαστικής, καταλήγω πως καμία ένταση και οξύτητα δημιουργήθηκε μεταξύ της Προέδρου της Επιτροπής και της ίδιας της Τράπεζας, σε τέτοιο βαθμό που να οδηγεί στην ύπαρξη ιδιαίτερης σχέσης που να δύναται να οδηγήσει σε πιθανότητα μεροληψίας εκ μέρους της Προέδρου έναντι της αιτήτριας.

Κατά την κρίση μου, καταλήγω πως τα πιο πάνω γεγονότα, δεν καταδεικνύουν την ύπαρξη ιδιαίτερου δεσμού ή ιδιαίζουσας σχέσης ή εκθρότητας του μέλους του συλλογικού οργάνου προς το πρόσωπο που αφορά η κρινόμενη υπόθεση, ούτε έχει αποδειχθεί οποιαδήποτε εμπαθής διάθεση του μέλους έναντι του κρινόμενου, έτσι ώστε το μέλος αυτό να ασκήσει το δικαίωμα του να απέχει από τη σύμπραξη του στην έκδοση της σχετικής διοικητικής πράξης, αρμοδιότητα που αντιθέτως, όφειλε, εν τοιαύτη περιπτώσει, να ασκήσει ως υποχρέωση.

Η αιτήτρια απέτυχε να αποδείξει με επαρκή και ικανοποιητική βεβαιότητα τους ισχυρισμούς της περί έλλειψης αμεροληψίας και προκατάληψης εκ μέρους της κας Καλογήρου, βάρος απόδειξης που ήταν στους δικούς της ώμους (**Καψοσιδέρης ν. Δημοκρατίας (1995) 3 Α.Α.Δ. 176, Νεοφύτου ν. Δημοκρατίας (2007) 3 Α.Α.Δ. 8, Παπαδοπούλου ν. Δημοκρατίας (2009) 3 Α.Α.Δ. 526**).

Σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς του ευπαιδευτού συνηγόρου της αιτήτριας, η κα Καλογήρου δεν ήταν εμπλεκόμενο μέρος σε διένεξη ή διαφορά, ούτε και τελούσε σε αντιδικία με την αιτήτρια Τράπεζα, υπό τη μορφή που το έχει παρουσιάσει η αιτήτρια και δεν συμφωνώ πως η ίδια είχε καθήκον αποκάλυψης αυτής της εκκρεμότητας. Η Τράπεζα, από την άλλη, δεν έλαβε εναντίον της οποιαδήποτε μέτρα, παρά μόνον απέστειλε τέσσερις ενημερωτικές και τυποποιημένες επιστολές στην ίδια, με την οποία την ενημέρωνε για την καθυστέρηση. Τίποτε όμως περισσότερο.

Κατά το στάδιο των προφορικών διευκρινίσεων, η ευπαίδευτη συνήγορος της καθ' ης η αίτηση, με παρέπεμψε στο σύγγραμμα του **Ι.Γ. Μαθιουδάκη «Η αρχή της αμεροληψίας της διοίκησης», 2008, στις σελ. 158 και επ.**, στις οποίες γίνεται αναφορά στις διάφορες μορφές δικαστικών διενέξεων του οργάνου με τα πρόσωπα μίας εκκρεμούσας διαδικασίας, οι οποίες δυνατόν να δημιουργήσουν υπόνοιες μεροληψίας του πρώτου, έναντι του

δεύτερου, στο χώρο της ποινικής δίκης, της αστικής και της διοικητικής.

Καταλήγει ο συγγραφέας, στη σελ. 161, πως σε κάθε περίπτωση, είτε πολιτική, είτε διοικητική είτε ακόμα και ποινική, πρέπει να αποδεικνύεται εμπαθής διάθεση του ενός προς τον άλλο:-

«[...] μεροληψία του οργάνου ή του μέλους του δεν προκύπτει από την ιδιότητα αυτού ή του ιδιώτη, του οποίου η υπόθεση κρίνεται, ως αιτούντα, προσφεύγοντα ή ενάγοντα σε διοικητική δίκη, ενάγοντα σε πολιτική δίκη, μνηστή ή μάρτυρα σε ποινική δίκη αλλά από το περιεχόμενο του δικογράφου ή της κατάθεσης και από τα συνοδά περιστατικά στο μέτρο, που από αυτά αποδεικνύεται εμπαθής διάθεση του ενός προς τον άλλο.»

Στο ίδιο δεν σύγγραμμα, στη σελ. 162, γίνεται αναφορά στις εξωδικαστικές αντιπαλότητες, που όπως εκεί αναφέρεται, συγκεντρώνουν μειωμένες πιθανότητες να χαρακτηρισθούν ως συνιστώσες εμπάθεια, λόγω ακριβώς του αμβλυμένου

χαρακτήρα τους σε σχέση με τις δικαστικές, που και πάλιν, πρέπει να αποδειχθεί εμπάθεια.

Στην προκείμενη περίπτωση, δεν υπήρχε καν αντιπαλότητα, ούτε και μπορούν να θεωρηθούν τα πραγματικά περιστατικά που περιγράφηκαν πιο πάνω, πως ενέχουν εξωδικαστική ιδιότητα.

Πέραν της πιο πάνω κατάληξης μου, κρίνεται ως ορθή και η θέση της ευπαίδευτης συνηγόρου της Επιτροπής, πως η αιτήτρια ουδέποτε διαμαρτυρήθηκε και ουδέποτε αντέδρασε στην παρουσία της κας Καλογήρου, ως Προέδρου της Επιτροπής κατά το χρόνο που εκκρεμούσε ακόμα η διαδικασία ενώπιον της Επιτροπής που οδήγησε στην καταληκτική απόφαση ημερομηνίας 28.4.2014.

Είναι πάγια και διαχρονική η νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου που υπογραμμίζει πως η ένσταση του υποκειμένου στην κρίση του συλλογικού οργάνου προσώπου, σε τέτοιες περιπτώσεις, συνιστά όχι μόνο δικαίωμα, αλλά και υποχρέωση.

Παρέχεται στο κρινόμενο πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον, το δικαίωμα αλλά και η υποχρέωση να υποβάλει αίτημα εξαίρεσης, προβάλλοντας, κατά τρόπο σαφή και συγκεκριμένο, τους λόγους που το θεμελιώνουν.

Στην προκείμενη περίπτωση, λαμβάνεται υπόψη πως η αιτήτρια είχε εκπροσωπηθεί δια δικηγόρου, κατά την ενώπιον της Επιτροπής διαδικασία και εντούτοις ουδέν λέχθηκε και/ή εγέρθη σε σχέση με το ζήτημα της έλλειψης αμεροληψίας της κας Καλογήρου.

Είναι γνωστή, άλλωστε, η αρχή της νομολογίας, πως το θέμα της προκατάληψης, πρέπει να τίθεται με την πρώτη ευκαιρία ενώπιον του διοικητικού οργάνου για να το εξετάσει, σε περίπτωση που υπάρχει πλήρης γνώση των γεγονότων που θεμελιώνουν το ενδεχόμενο προκατάληψης, προκειμένου να προχωρήσει απρόσκοπτα η ενώπιόν του διαδικασία. Εφόσον ο διάδικος αδρανή να πράξει τούτο, τότε, το δικαίωμά του αυτό, θεωρείται ότι εγκαταλείπεται (**Δημοκρατία v. Χατζηχάννας κ.ά., Α.Ε.**

142/2005, ημερομηνίας 13.3.2007, Σισμάνη κ.ά. ν. Δημοκρατίας κ.ά. (2007) 3 Α.Α.Δ. 420, Μάντζιαρης ν. Δημοκρατίας (2007) 4B Α.Α.Δ. 737, Συμβούλιο Εφέσεων Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης κ.ά. ν. Παναγή κ.ά. (ανωτέρω), Δημοκρατία ν. Δρος Χριστοδούλου (ανωτέρω), ΣτΕ 1487/1997).

Δεν μπορεί σαφώς ο διάδικος να εγείρει τέτοιο σοβαρό ισχυρισμό περί έλλειψης αμεροληψίας, κατά το δοκούν και να επιλέγει να τον προβάλει μόνον ενώπιον του Δικαστηρίου, ανάλογα με το αποτέλεσμα που θα έχει η έκβαση της εκκρεμούσας διαδικασίας ενώπιον του διοικητικού οργάνου.

Στην ένορκη δήλωση της κας Χριστοδούλου και συγκεκριμένα στην παράγραφο 4, η ομνύουσα αναφέρει πως ο κος Πολυβίου επικοινωνήσε με τον κο Ζορνά, Προϊστάμενο Εσωτερικού Ελέγχου της Τράπεζας «και του ζήτησε να διεξαχθεί με μεγάλη εμπιστευτικότητα έρευνα για την Πρόεδρο της Επιτροπής, με σκοπό τη διαπίστωση κατά πόσο αυτή είχε οποιοδήποτε κώλυμα λόγω

ευδεχόμενων υποχρεώσεών της προς την Τράπεζα, ιδιαίτερα εφόσον η ίδια ουδέποτε προέβη σε οποιαδήποτε δήλωση ενδιαφέροντος ή κωλύματος κατά τη διάρκεια των διοικητικών διαδικασιών εναντίον της Τράπεζας.»

Η ομνύουσα, δεν αναφέρει γιατί επιλέγηκε η συγκεκριμένη χρονική στιγμή που εκκρεμούσε η εκδίκαση της υπόθεσης ενώπιον του Δικαστηρίου και γιατί αυτή η διερεύνηση δεν έγινε σε χρονική εγγύτητα με την εκδίκαση της διοικητικής διαδικασίας που εκκρεμούσε για τη διερεύνηση πιθανών παραβάσεων εκ μέρους της Τράπεζας, έτσι ώστε να τεθεί το ζήτημα ενώπιον του οργάνου, στο οποίο μετείχε το συγκεκριμένο πρόσωπο.

Δεν επεξηγείται ο λόγος που επιλέγηκε χρονικά να γίνει η εν λόγω διερεύνηση, αφού θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί σε προηγούμενο χρόνο, ήτοι κατά την εκδίκαση της υπόθεσης από την ίδια την Επιτροπή, κυρίως λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος πως τα στοιχεία αυτά, τα οποία προσκομίστηκαν για

πρώτη φορά ενώπιον του Δικαστηρίου, προέρχονταν από την ίδια την Τράπεζα.

Είναι γι' αυτούς τους λόγους που, υπό τις περιστάσεις, κρίνεται πως το στάδιο κατά το οποίο επιλέγηκε να προβληθεί ένας τέτοιος ισχυρισμός, για πρώτη φορά, οδηγεί στην απόρριψη του ισχυρισμού, ως δικονομικώς απαράδεκτου.

Είναι στη βάση όλων όσων ανέφερα πιο πάνω, που με όλο το σεβασμό, δεν συμφωνώ με την αντίθετη κατάληξη στις **συνεκδ. υποθ. 6329/13 κ.ά., Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ (ανωτέρω)**, ενώ υπάρχει έντονη διαφοροποίηση των γεγονότων και πραγματικών περιστατικών στην απόφαση στην **υπόθ. αρ. 804/17, Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ (ανωτέρω)**.

Ο έτερος λόγος ακύρωσης που προωθείται από την αιτήτρια, άπτεται ισχυρισμού πως η Επιτροπή κατά τον ουσιώδη χρόνο, δεν ήταν ανεξάρτητη και αμερόληπτη εν τη εννοία του Άρθρου 30.2 του Συντάγματος και του άρθρου 6 της ΕΣΔΑ και πως

παραβιάστηκε το δικαίωμα τους σε δίκαιη δίκη, δίκαιη διαδικασία, ενώπιον ανεξάρτητου και αμερόληπτου οργάνου. Υπέβαλε παράλληλα, πως η παράβαση αυτή, μπορεί να διορθωθεί, μόνον με την ύπαρξη μεταγενέστερου δικαστικού ελέγχου από Δικαστήριο που έχει πλήρη δικαιοδοσία, κάτι που ελλείπει από το παρόν Δικαστήριο.

Το ανωτέρω εγειρόμενο ζήτημα έχει ήδη επιλυθεί από την Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου και χωρίς να καθίσταται ανάγκη να λεχθούν πολλά, επί της πληρότητας του δικαστικού ελέγχου που διενεργείται από το παρόν Δικαστήριο, παραπέμπω στην **A.E. 91/12, *Jurivind Ltd v. Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας Α.Ε. 91/12, ημερομηνίας 18.1.2018***, στην οποία υιοθετήθηκαν ακριβώς τα λεχθέντα στην ***Sigma Radio T.V. v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου (2004) 3 A.A.Δ. 134*** και στην ***Sigma Radio Television Ltd v. Cyprus, Appl. no. 32181/04 dated 21.7.2011***.

Πρωθήθηκε, περαιτέρω, από την αιτήτρια, γενικός και αόριστος ισχυρισμός, που αναπτύχθηκε σε πολύ λίγες γραμμές στην αρχική γραπτή της αγόρευση, πως το πόρισμα των ερευνώντων λειτουργών και η επίδικη απόφαση, πάσχουν ως προϊόν πλάνης περί τα πράγματα και περί το Νόμο. Δεν υποδείχθηκε όμως οτιδήποτε συγκεκριμένο, ούτε στα νομικά σημεία της προσφυγής, ούτε και ως εξειδίκευση στη γραπτή αγόρευση, προκειμένου το Δικαστήριο να ασκήσει δικαστικό έλεγχο.

Το Δικαστήριο δεν προβαίνει σε αξιολόγηση ή άσκηση πρωτογενούς κρίσης επί γεγονότων που η διοίκηση είχε ή όφειλε να έχει ενώπιον της. Η αιτήτρια δεν προωθεί οποιοδήποτε λόγο ακύρωσης σε σχέση με την ίδια την απόφαση της Επιτροπής, που συνιστά και την προσβαλλόμενη απόφαση, αλλά απλώς επαναλαμβάνει, χωρίς να εξειδικεύει συγκεκριμένο λόγο για τον οποίο έσφαλε η Επιτροπή κατά την εξέταση συγκεκριμένου λόγου που εξέθεσε μέσω των γραπτών της παραστάσεων.

Το Δικαστήριο ελέγχει τη νομιμότητα της πράξης και όχι την ορθότητα της επί ουσιαστικών δεδομένων που αφορούν το διοικητικό όργανο (***Δημοκρατία v. C.Kassinos Construction (1990)3(E) A.A.Δ. 3835***).

Χωρίς την απαιτούμενη εξειδίκευση συγκεκριμένου λόγου ακύρωσης, για τον οποίο η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη ή κατάχρηση εξουσίας, κατά την εξέταση ενός εκάστου λόγου που εκτέθηκε ενώπιόν της, υπό τη μορφή γραπτών παραστάσεων, το Δικαστήριο δε θα προχωρήσει να εξετάσει πρωτογενώς ζητήματα που δεν υποδεικνύονται ως πεπλανημένα. Και εν πάση περιπτώσει, η εκ νέου προώθηση στο Δικαστήριο, αυτολεξεί των γραπτών παραστάσεων που υπέβαλε η Τράπεζα προς την Επιτροπή, συμπεριλαμβανομένων και αυτών για τα οποία η τελευταία δεν διαπίστωσε παράβαση, κρίνεται απαράδεκτη.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους, καταλήγω πως η προσβαλλόμενη απόφαση της Επιτροπής, υπήρξε ορθή, νόμιμη και δεόντως αιτιολογημένη.

Η προσφυγή απορρίπτεται με έξοδα εναντίον της αιτήτριας και υπέρ της καθ' ης η αίτηση, ως αυτά θα υπολογιστούν από τον Πρωτοκολλητή και εγκριθούν από το Δικαστήριο. Η προσβαλλόμενη απόφαση επικυρώνεται, δυνάμει του Άρθρου 146.4(α) του Συντάγματος.

Γαβριήλ, Δ.Δ.Δ.